

Bruxelles, 24 aprilie 2025
(OR. en)

7947/25

JEUN 50
DISINFO 28
AUDIO 22
JAI 492

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Dezinformarea, manipularea și amenințările în spațiul cibernetic și impactul acestora asupra vieții tinerilor - <i>Dezbattere de orientare</i>

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă de orientare din partea președinției privind subiectul sus-menționat, în vederea dezbaterii de orientare din cadrul reuniunii Consiliului (Educație, Tineret, Cultură și Sport) din 12 mai 2025.

„Dezinformarea, manipularea și amenințările în spațiul cibernetic și impactul acestora asupra vieții tinerilor”

Transformarea digitală a societății a generat atât oportunități, cât și provocări pentru tineri. În întreaga Europă, tehnologiile digitale au redefinit comunicarea, educația, accesul la informații și angajamentul civic.

Deși aceste progrese promovează învățarea, conectivitatea globală și participarea la diferite sfere ale vieții, ele prezintă totodată riscuri semnificative – în special sub forma dezinformării, a manipulării informațiilor și a amenințărilor online.

Dezinformarea, și anume răspândirea deliberată a unor conținuturi false sau înșelătoare, a devenit o problemă generalizată, platformele online jucând un rol de amplificatori majori. Algoritmii concepuți pentru a maximiza implicarea acordă adesea prioritate conținuturilor senzaționale în detrimentul exactității, promovând un mediu în care discursurile false și dăunătoare se răspândesc rapid.

Tacticile manipulative, cum ar fi vizarea algoritmică și camerele de ecou, împreună cu riscurile de utilizare abuzivă a tehnologiilor IA generative exacerbează aceste provocări. Tinerii sunt expuși adesea unor conținuturi care le întăresc convingerile și prejudecățile existente și, prin urmare, le limitează expunerea la perspective diverse. Această fragmentare digitală alimentează polarizarea și slăbește încrederea socială, îngreunând luarea de decizii în cunoștință de cauză.

Această tendință subminează încrederea în instituțiile democratice, îngreunând identificarea de către tineri a surselor credibile și a conținuturilor manipulate și false. Consecințele pot fi grave, de ordinul influențării percepțiilor asupra unor aspecte critice, cum ar fi alegerile, schimbările climatice și sănătatea publică, și eventual al dezangajării sau radicalizării online.

Pe lângă dezinformare, tinerii se confruntă cu riscuri tot mai mari ca urmare a hărțuirii cibernetice, a discursurilor de incitare la ură și a radicalizării online. Anonimatul internetului facilitează hărțuirea și manipularea cu un nivel minim de responsabilitate. Aceste amenințări au un impact profund asupra sănătății mentale, contribuind la anxietate, depresie și, în cazuri extreme, la autovătămare.

Excluziunea digitală sporește vulnerabilitatea la amenințările online. Asigurarea accesului egal la resurse digitale de înaltă calitate și bine documentate este esențială, în special pentru tinerii care provin din medii defavorizate. Angajamentul UE față de incluziune și egalitate trebuie extins la inițiativele în materie de alfabetizare digitală, asigurându-se că toți tinerii pot naviga în condiții de siguranță în mediul online și dispun de competențe de gândire critică pentru a face alegeri online în cunoștință de cauză.

Pentru a consolida instituțiile democratice și a promova un tineret informat, este necesară o acțiune coordonată atât la nivelul statelor membre, cât și la nivelul UE. Inițiative precum Planul de acțiune pentru educația digitală (2021-2027), viitoarea Foaie de parcurs pentru 2030 privind viitorul educației și competențelor digitale, Strategia UE privind o uniune a pregătirii pentru situații de criză, viitorul scut european pentru democrație (EDS) și Planul de acțiune al UE împotriva hărțuirii cibernetice sunt esențiale pentru abordarea acestor provocări.

Cu toate acestea, sunt necesare măsuri suplimentare pentru:

- a-i înzestra pe tineri cu gândire critică, cu competențe digitale și în materie de alfabetizare mediatică;
- a încuraja participarea tinerilor la definirea politicilor naționale și ale UE împotriva manipulării informațiilor online;
- a dezvolta instrumente solide la nivelul UE pentru a spori reziliența tinerilor la dezinformare.

În lumina celor de mai sus, miniștrii sunt invitați să reflecteze asupra următoarelor întrebări orientative. Vă rugăm ca intervențiile să fie limitate la maximum trei minute.

1. *Cum pot statele membre să înzestreze mai bine tinerii cu competențele digitale, de gândire critică și în materie de alfabetizare mediatică necesare pentru a analiza conținutul online și a consolida reziliența la dezinformare și manipulare în mediul digital?*
2. *La nivelul UE, ce instrumente și acțiuni pot spori reziliența tinerilor la dezinformarea și manipularea online, pot promova o interacțiune pozitivă și responsabilă cu instrumentele digitale și îi pot pregăti mai bine pentru o participare democratică în cunoștință de cauză și activă la era digitală?*